

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum I. Non licet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

beneficij, v.g. parochialibus, loco primo
fructuum, seu annatæ nomine, quidpi-
ana dematur ad Episcopales, proventus au-
gendos, dixi lib. 4. tract. ult. n. 45.

TITULUS XIII.

DE REBUS ECCLESIAE ALIENANDIS, VEL
NON.

Um in præcedentibus titulis
frequenter mentio facta sit
alienationis Ecclesiasticae,
num ea fieri possit à Præla-
to cum Capituli, aut sine
Capituli consensu, & num
à Capitulo, vacante Sede, idè ad pleni-
orem consequendam doctrinam universim
subijerit titulus iste.

CAPITULUM I.

Non licet.

PARAPHRASIS.

Non est concessum Episcopo, vel Abbati, qui
duas Ecclesias subditas sibi habet, ter-
ram, v.g. agellum, unius Ecclesiæ au-
ferre, & dare alteri; permutationes ta-
men honorum cum utriusque partis con-
sensu instituire non prohibetur.

SUMMARIUM.

1. Abbas, seu Prælatus tam regularis
quam secularis, si quasi episcopalem
jurisdictionem in Ecclesiis aliquas
habeat, potest in alienationibus re-
rum talis Ecclesiæ auctoritatem inter-
ponere.
2. Liberam tamen facultatem Episcopus
non habet, res, & jura unius Eccle-
siæ in aliam transferre pro suo placito.
3. Potest tamen duobus modis à Præla-
to in alienatione rei Ecclesiasticae aucto-
ritas præstari.
4. Quod sit discrimen inter hos duos mo-
dos?

1. Cujus Superioris auctoritatem Præla-
tus regularis requirere debeat?

Notandum primò. Si Abbas seu Præ-
latus regularis, aut secularis erga Ec-
clesias quasdam veluti Episcopalem jurisdi-
ctionem obtineat, auctoritatem interpone-
re potest in alienationibus, & permutatio-
nibus rerum Ecclesiasticarum, nam aucto-
ritatem interponere in alienationibus ejus-
modi, pertinet ad jus Episcopale. c. Abbatibus
41. causa 12. q. 2. c. in venditionibus 40.
causa 17. q. 4. & annotavit Abbas hic
n. 3.

Notandum secundò. Episcopus non ha-
bet liberam facultatem res, & jura unius
Ecclesiæ transferendi ad aliam Ecclesiam. Ita
hic & in c. Ecclesia 43. causa 16. q. 1. Ubi ta-
men Gl. admonet, & Gl. super hoc c. v. ad aliam
communiter recepta: quòd Episcopus id
possit ex justa causa, videl. si una Ecclesia
abundet, & altera indigeat argum. c. 3. de
Ecclesijs adificandis. Dummodo tracta-
tus cum Rectore, vel defensore Ecclesiæ, &
Capituli consensus interveniat argum. c.
tua & de his, quæ sunt à Prælati & c. Neque
enim hæc reputari debet injuria, si dicta ne-
cessitas translationem postulet, quia Ecclesiæ
particulares sunt membra unius Ecclesiæ
universalis, & idè sibi mutuo subvenire
debent, sicuti monet Abb. hic n. 4. Antè
omnia tamen ex cujusque Ecclesiæ rediti-
bus providenda sunt necessaria Rectori, &
ministris ejus, & Ecclesiæ fabricæ c. penult.
tit. tit. Eleemosynæ quoque pauperibus
loci ejus.

Pro pleniore intellectu eorum, quæ hic
& in toto tit. dicuntur, adverte ex Mo-

lina tra. 2. disp. 408. & aliorum commun.
quod Prælatus duobus modis alienationi rei Ecclesiasticae robur, & auctoritatem præstare possit. Primò, ut ipse sit auctor principalis alienationis, si v. g. Episcopus cum consensu Capituli Cathedralis rem aliquam alienet de mensa sua, vel si inferioris vacantis Ecclesiæ rem constituto defensore cum consensu Capituli, aut Conventus ejusdem Ecclesiæ inferioris alienet *juxta c. 1. eodem tit. in 6.*

Secundò. Ut ipsemet Prælatus non alienet, sed Collegium, aut Rector, vel Prælatus inferioris Ecclesiæ, superior autem Prælatus, videlicet Episcopus alienationi consensum præbeat, qui dici solet *auctoritas*, nam qui consensus absolutè vocari solet in minoribus, seu inferioribus, in superiore vocari solet auctoritas, *secundum Gl. in cit. c. 1. V. tractus.* & videri potest *Molina cit. lo. n. 3.* Discrimina plura sunt inter auctoritatem priore modo, & auctoritatem modo posteriore acceptam. Primò. Auctoritas sive consensus rectoris; qui est auctor alienationis, necessariò intervenit in ipso contractu, quia iste consensus pertinet ad substantiam contractus, at verò auctoritas ac consensus superioris in posteriore casu, postea intervenire potest, sicuti & Capituli consensus, prout ex communiore tradit *Francus cit. c. 1. n. 12.* Secundò. Quòd consensus rectoris, si principalis auctor sit alienationis, debeat esse expressus; at verò si non sit auctor principalis, sed consentire debeat alijs, & ratificare alienationem, videtur sufficere consensus tacitus, qui est cum scientia, & patientia; quæ videtur esse sententia *Innocentij hic*, & sumitur ex regula recepta, si jus non requirat consensum expressum, sufficere tacitum, quia expressi & taciti eadem est vis. Tertiò. Si Prælatus superior, v. g. Episcopus, Ecclesiæ sibi subditæ bona ita alienet, ut ipse sit auctor alienationis, tunc si dicta Ecclesia Conventum non habeat, opus est, ut consensus Capituli Cathedralis accedat, prout tradit *Gl. inc. 1. V. tenues. eodem tit. in 6.*

ibidem Francus n. 24. argum. ejus textus, & sumitur ex *Clement. 2. eodem tit.* ubi dicitur, quòd Episcopus Ecclesiæ sibi subditam unire possit interveniente consensu Capituli sui, quasi non posset sine consensu, idque maximè locum habet, si alienatio, vel unio facienda sit in aliam Diocesim, vel ad exemptos. Sin autem non Episcopus, seu Prælatus, Episcopali jurisdictione præditus sit auctor alienationis, sicut Parochus v. g. seu rector Ecclesiæ, non habentis Conventum, tunc opus non est consensu Capituli, quia rector Ecclesiæ, & Conventum non habeat, idem potest, quod alius cum Conventu.

Quæres. Cujus Superioris consensum, seu auctoritatem Prælatus regularis requirere debeat post Conventus sui consensum? Respond. & dico primò. Si Prælatus regularis exemptus non est, Episcopi debet habere consensum in alienationibus. Ita colligitur ex *suprà cit. c. Abbatibus & c. 1. in venditionibus.* & docet *Gl. ab omnibus recepta in summa. causà 12. q. 2.*

Dico secundò. Si Prælatus est exemptus, & immediatè subditus Pontifici, qui ad confirmationem accipit, tunc ejusdem consensum, & auctoritatem postulare debet, uti notat *Gl. recepta in Clement. 1. V. prius. hoc tit.*

Dico tertiò. Si Prælatus exemptus Ordinis sui Generalem habeat, tunc ipse Generalis loco Episcopi est, ideòque ejus vel Provinciae juxta cuiusque Ordinis statum consensus requiritur. Prout ex communi docet *Turrecremata super eadem summa. Suar. tom. 4. de religione lib. 2. c. 27.*

CAPITULUM II.

Qui res.

PARAPHRASIS.

Si aliqui res, & bona Ecclesiæ à Regibus accipiant, atque horrendæ cupiditatis impulsu, bona egentium rapiant, irrita est acceptio; & qui acceperunt, à com-